

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 77a (3)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1 avgusta 1933.

PATENTNI SPIS BR. 10242

Hess John Evangelist, New-Westminster, Kanada.

Aeroplan sa propelama.

Prijava od 20 februara 1929.

Važi od 1 oktobra 1930.

Poznati su već aeroplani sa propelama, koji imaju dve bočne propele sa više krila (lopata) u obliku kupole, kao i visinske bočne krmе, odn. propele, čija poprečno zasvedena krila prelaze jedno preko drugog.

Ovaj pronalazak odnosi se na aeroplan sa propelama i to naročito izvođenje ručnog upravljača za visinske krmе i na izvođenje krila propele.

Na nacrtu su predstavljena uređenja po pronalasku u jednom obliku izvođenja i to pokazuje sl. 1 ručni upravljač za visinske krmе, do ksl. 2 predstavlja šematički izgled za krmanjenje visinskih krmа i najzad sl. 3 jedan deo propele sa više krila u perspektivnom igledu.

Aeroplan se sastoji obično iz skeleta, koje ima sedište i koje je utvrđeno na polugama za spuštanje koje imaju točkove. Zadnji kraj ima bočnu krmu, koja se pokreće na odgovarajući način sa sedišta i dalje su predviđene visinske krmе 6, 7, koje su utvrđene na zadnjem i prednjem kraju skeleta i kreću se ručnim upravljačem 8, i koje su raspoređene u sedištu. Na sl. 1 i 2 tačno je predstavljen ručni upravljač. Visinske krmе 6 i 7 utvrđene su obrtno oko šipova 9 odn. 10, koji imaju koture 11 odn. 12, dok odgovarajući koturi 13, 14 slobodno obrtno leže na osovini 15. Preko tih koturova 13 i 14 i onih od visinskih krmа 11, 12 sprovedene su beskrajna užad, pri čemu jedno od pomenutih užeta 16 ide u-nakrsno od kotura 13 ka koturu 11, dok drugo uže 17 ide neposredno

od kotura 14 ka koturu 12 tako, da se pri obrtanju oba kotura u istom pravcu obrću krmе 6 i 7 u različite pravce. Krajnji upravljač 8 sastoji se iz dva kraka, pri čem je jedan krak 18 spojen sa koturom 13, a drugi krak 19 doveden je odgovarajuće u vezu sa koturom 14. Gornji krajevi svakog od krakova 18, 19 imaju podvezaste nastavke 20, na kojima su nameštene ručice 22, koje se pomoću opružne sile održavaju u horizontalnom položaju. Unutrašnji kraj svake ručice 22 prolazi kroz šuplinu gornjeg kraja kraka i ima češljasti kraj 23, koji zahvata u odgovarajuće načinjeni kraj druge ručice 22, ako obe ručice 22 leže horizontalno, dok se ovo zahvatanje razdvaja, ako se jedna ručica 22 pritisne na niže. Ako su pak obe ručice 22 postavljene horizontalno, onda pokretanje jedne izvodi kretanje preko oba kraka 18, 19 poluge ka koturima 13, 14 u istom pravcu i u suprotnom pravcu ka krmama 6 i 7. Ali ako je potreban nagib za obe krmе u istom pravcu, onda se mora jedna od ručica 22 pritisnuti na niže, pri čem se oba kraka 18, 19 poluge mogu pokretati u suprotnom pravcu.

Iznad tela aeroplana raspoređene su na poznati način dve bočne propele sa više krila u obliku kupole koje se pokreću motorom.

Propela 36 sa više krila raspoređena je na gornjim krajevima pogona osovine i sastavljena je iz više krila (ploča) 37. Krila 37 završavaju se ispred ose propele 36, da bi se dobila središnja šupljina. Krila su po-

prečno zasvedena tako, da se od istih dobije oblik padobrana. Svako krilo 37 ima gornju ivicu 40 i donju ivicu 41 (sl. 3). Donja ivica je u vezi sa savijenim krilima 42, koja normalno obrazuju nastavak, koji **ide paralelno sa ivicom krila**. Na taj način donje ivice dolaze u vezu sa donjom stranom sledećeg krila 37, pri čem se naslanja prednji kraj 43 i zatvara procep između gornje ivice krila i donje ivice sledećeg krila. Ovo uređenje se na taj način automatski pretvara od propele sa vertikalnim uzletom pri obrtanju u padobran pri spuštanju bez obrtanja.

Patentni zahtevi:

1. Aeroplan sa propelom, čije telo ima dve bočne propele sa više krila (ploča) u obliku kupole, naznačen time, što prednji

kraj svakog krila (37) prelazi preko donje ivice (41) svakog sledećeg krila (37).

2. Aeroplan sa propelom po zahtevu 1, naznačen time, što su predviđena krila (42) za zatvaranje rocepa između krila (37).

3. Aeroplan sa propelom po zahtevu 1, naznačen time, što je predviđen ručni upravljač (8), koji omogućava kako pokretanje svake pojedine krmè (6, 7), tako i istovremeno pokretanje obeju krmà (6, 7).

4. Aeroplan sa propelom po zahtevu 3, naznačen time, što se ručni upravljač (8) sastoji iz dva kraka (18, 19), koji nose podvezasti nastavak (21), u koji leže ručice (22), koje svojim češljastim krajevima (23) zahvataju jedan u drugi, pri čem je krak (18) utvrđen za kotur (13), a krak (19) za kotur (14).

